

Упутство за примену превентивних мера у предшколским установама везано за Covid-19

Онај ко доводи дете мора да га доводи са заштитном опремом, деца иду одмах на дезинфекцију, мора да постоји дезобаријера. Нема довођења деце у вртић са инфекцијама. Деца са респираторним проблемима не треба да иду у вртић. Ово није опасно за децу, али јесте опасно за баке и деке и можда за родитеље - рекао је Кон.

У првој фази, како се сазнаје, планирано је да буде отворена трећина или максимално половина свих вртића, с обзиром да многи родитељи не намеравају још да шаљу своју децу, па ће чак и боравак у обдаништима бити намењен искључиво за малишане чија оба родитеља раде, што ће они морати и писмено да потврде (претходних дана је спровођена и анкета међу родитељима).

Кризни штаб за борбу против корона вируса, Градски завод за јавно здравље Београда, Секретаријат за здравство града Београда донели су низ препорука за поступање запослених и корисника у предшколским установама, а списак свих 35 мера пренео је портал "Зелена учионица". Они ће, извесно је, важити на територији целе Србије.

1. Пре почетка рада, потребно је провести прање, чишћење и дезинфекцију простора, прибора и опреме, као и проветравање просторија.
2. Обезбедити довољне количине личне заштитне опреме, средства и прибора за чишћење и дезинфекцију.
3. На улазу у објекат поставити дезобаријере.
4. Увести обавезно прање или дезинфекцију руку приликом уласка у објекат, као и прање руку деце при пријему у установу.
5. Пријем деце обављати у складу са важећом процедуром поновног доласка детета након дужег одсуства уз потврду надлежног педијатра.

6. Приликом доласка/одласка деце успоставити процедуру контролисаног уласка како се не би стварала гужва и како би се обезбедила препоручена дистанца од 2 метра, у складу са могућностима, организовање прихвата деце испред објекта (на улазу), у унапред договореним интервалима. Родитељи деце треба да носе маску при доласку.
7. Едуковати родитеље о важности остајања код куће деце са симптомима болести – респираторне, цревне инфекције, повишена температура и сл. Или са сумњом на почетак болести (умор, губитак апетита и сл.)
8. Едуковати запослене о обавези праћења сопственог здравственог стања и стања деце и придржавања поступка у складу са препорукама везаним за превенцију појаве болести Ковид-19 (укључујући поштовање социјалне дистанце и коришћења личне заштитне опреме). Запослене код којих су се испољили симптоми болести, одмах удаљити са радног места.
9. Спроводити строгу тријажу деце при пријему у објекат. Особа која обавља тријажу треба да пре прегледа и након сваког прегледа уколико је имала контакт са дететом опере руке топлом водом и сапуном, као и да користи личну заштитну опрему – маску, рукавице, визир, радну униформу. Размотрити могућност увођења мерења телесне температуре бесконтактним топломером при доласку детета – обрисати га након сваког мерења алкохолном марамицом или дезифицијенсом. При свакој сумњи на постојање респираторне болести, дете не примати у колектив.
10. Појачати хигијенске мере у целом објекту уз чешћу примену мера текуће дезинфекције простора, површина и предмета, укључујући играчке, површине и предмете који се често додирују (прекидачи за светло, кључеви, ручке ормарића, судопера, столови, столице, објекти за играње у дворишту и сл.).
11. Обезбедити да деца за столовима седе на удаљености од 2 метра.
12. Не мешати групе и васпитаче, у складу са препоруком социјалног дистанцирања. Боравак деце организовати тако да се међусобни контакт различитих васпитних група деце (смештених у одвојеним просторијама) максимално избегне, у складу са могућностима: одвојено време за игру уз организовање игара у истим мањим групама – боравак на отвореном, примене хигијенских мера пре оброка, током служења оброка и сл.

13. Не дозволити да деца међу собом деле храну.

14. Не користити играчке које се не могу прати и дезинфиковати, посебно мекане играчке. Не мешати играчке између васпитних група и деце пре него што се оперу и дезинфикују. Успоставити јасну процедуру за прање, дезинфекцију и одлагање чистих и "прљавих" – коришћених играчака како би се спречило њихово укрштање. Прање и чишћење играчака обављати ван домашаја деце.

15. Посебну пажњу треба обратити на потребу појачаних хигијенских мера у случају прања, умивања, храњења, држања у наручју деце.

16. Увести чешће прање руку деце, а обавезно након кијања, кашљања, плача, пре и после конзумирања хране. У случају пружања помоћи при прању руку детету, особље мора након тога опрати своје руке.

17. Увести обавезан надзор при прању руку деце.

18. Током мењања пелена у млађим групама, строго поштовати процедуру одржавања хигијене руку пре и након замене и одлагања пелена. Након замене пелена, обавити и прање руку детета, као и прања и дезинфекцију површина и завршног прања руку након спроведене процедуре.

19. Користити средства за прање која се рутински користе.

20. При коришћењу дезинфекционих средстава водити рачуна о правилној примени у складу са упутством произвођача, везаном за намену, концентрацију, начин примене и неопходно контактано време.

21. Прибор и средства за чишћење и дезинфекцију морају се држати ван домашаја деце и не смеју се примењивати у непосредној близини деце, како би се избегло удисање евентуалних испарења.

22. Редовно, у складу са временских приликама, природним путем – отварањем прозора, проветравати просторије, посебно просторије за боравак деце. Не користити вештачку вентилацију.

23. Дневни одмор – спавање организовати тако да се деца на креветима позиционирају по принципу "ноге – глава" уз препоручену раздаљину од 2 метра. Обезбедити појединачне кревете и постељину за свако дете и строго водити рачуна да се не мешају.

24. Особе које раде на припреми и дистрибуцији хране морају носити маске и рукавице и спроводити мере појачане личне хигијене, посебно учесталог прања руку и мере појачане опште хигијене.

25. Иако је, према СЗО, ризик за трансмисију вируса путем хране, као и амбалаже – паковања врло низак, приликом припреме хране потребно је строго се придржавати принципа добре хигијенске праксе у припреми и манипулацији храном, са циљем смањења увек присутних ризика за све болести преносиве храном, посебно значајне у условима организоване колективне исхране.

26. Спроводити појачане едукативне активности са децом, са циљем лакшег разумевања и усвајања нових правила поступања о важности: а) честог и правилног прања руку (минимум 20 секунди – нпр. уз неку песмицу), б) кашљања и кијања у подлактицу, в) социјалног дистанцирања које треба осмислити кроз игру деце – разместити их да седе на удаљености једни од других – нпр. да вежбају да рашире руке и "машу крилима" тако да се не додирују, г) избегавање додиривања лица.

27. На видним местима поставити едукативне постере са препорукама о превентивним активностима.

28. Контролисати разлоге одсуства деце, контактирати родитеље, а по потреби и педијатра надлежног Дома здравља.

29. Не спроводити организоване групне активности у објекту (приредбе и сл.), као ни организоване посете местима где се очекује окупљање већег броја људи (биоскопи, позоришта и сл.), излете, екскурзије итд.

30. Уколико постоји организован превоз деце (кућа – предшколска установа), мере социјалног дистанцирања и појачане дезинфекције се морају поштовати и током превоза. У том смислу потребно је да возач носи маску која прекрива нос и уста, рукавице, да размак између деце буде минимално 2 метра (нпр. у сваком другом реду седи по једно дете – у случају недостатка возила, превоз обављати у интервалима) и интензивирати мере личне хигијене возача и дезинфекцију унутрашњости возила (возачка кабина, рукодржачи, седишта итд.).

31. Учесталију дезинфекцију примењивати и код наменских возила за транспорт хране.

Фото: СД/илустрација

32. У случају појаве симптома или сумње на постојање Ковид-19 инфекције, потребно је обезбедити просторију за изолацију у случају појаве симптома болести детета током боравка у објекту.

33. Код сваке промене здравственог стања, дете изоловати у собу за изолацију, одмах обавестити родитеље/старатеље и, у најкраћем року, дете упутити лекару. Уколико се врши мерење телесне температуре обичним топломером (препоручено само код деце код које се сумња на повишену температуру), обавезна је дезинфекција топломера након мерења, као и хигијена руку.

34. Проверити здравствено стање остале деце која бораве у колективу и сваки сумњив случај изоловати.

35. У случају потврде Ковид-19 инфекције, простор у коме је особа боравила не користити. Отворити спољна врата и прозоре да би се простор проветрио. Пре чишћења простора сачекати бар 24 сата. Детаљно опрати и дезинфиковати простор, површине, прибор, опрему и др. наменским дезинфекционим средствима у складу са упутством произвођача, уз обавезно коришћење личне заштитне опреме.